

Załącznik do uchwały nr XLIII/381/2022
Rady Powiatu Inowrocławskiego
z dnia 27 maja 2022 r.

**SPRAWOZDANIE ZA 2021 ROK Z REALIZACJI
„STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
NA LATA 2021-2027”.**

Opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych jest zadaniem własnym powiatu. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Inowrocławskiego na lata 2021-2027 została przyjęta uchwałą Rady Powiatu Inowrocławskiego nr XXXIII/311/2021 z 27 sierpnia 2021 r. Jest dokumentem określającym priorytety w działaniach Powiatu Inowrocławskiego, zwanego dalej Powiatem w zakresie polityki społecznej. Pomaga w umocowaniu prawnym konkretnych działań, jest istotnym ogniwem w hierarchii dokumentów strategicznych.

Głównym założeniem opracowania strategii jest konieczność określenia polityki społecznej Powiatu Inowrocławskiego oraz jej misji, celów i kierunków działania na najbliższe lata, pozwalających na budowanie w miarę spójnego i skutecznego systemu instytucjonalnej ochrony bezpieczeństwa mieszkańców Powiatu Inowrocławskiego, tak by dać im możliwość i gwarancję zaspokojenia potrzeb, dążeń, aspiracji i oczekiwań.

Fundamentem strategii jest maksymalne wykorzystanie istniejących zasobów i potencjału. Mieszkańcy Powiatu, odbiorcy i adresaci strategii mają możliwość znalezienia się w strefie pozbawionej zagrożeń. Dla bezpieczeństwa socjalnego wymagane jest bowiem stworzenie takiego systemu zaspokajania potrzeb społecznych, który szybko reaguje na zmiany i adaptuje się do stale zmieniających się warunków społecznych.

Misja stanowi podstawowy element strategii i jest jej celem nadrzędnym, który kształtuje kierunki działania. Wynikają z niej bezpośrednio cele strategiczne, które ją konkretyzują. Cele te są z kolei rozpisywane na bardziej szczegółowe. Misja to opis głównego pola działań w przyszłości. Koncentruje się na istocie rzeczy, dostosowuje kierunki działań do długoterminowych celów, równocześnie pełni funkcje motywacyjne i promocyjne. Misja została określona jako „skuteczna polityka społeczna zapewniająca mieszkańcom bezpieczeństwo socjalne i zdrowotne, opiekę nad rodziną, edukację i rehabilitację osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie samodzielnego rozwiązywania swoich problemów i pełne uczestnictwo w życiu”.

Powiatowa strategia obejmuje pięć obszarów działania, do których należą: niepełnosprawność, przemoc w rodzinie, dziecko i rodzina, bezrobocie oraz edukacja i zdrowie. Każdy z nich jest realizowany przez program skierowany do poszczególnych grup beneficjentów.

Obszar – Niepełnosprawność.

Działania związane z niepełnosprawnością uszczegółowione zostały w „Programie działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim na lata 2021-2027”, który został przyjęty uchwałą Rady Powiatu Inowrocławskiego nr XXIX/273/2021 z 29 kwietnia 2021 r. Podstawowym założeniem Programu jest dążenie do stworzenia kompleksowego systemu wsparcia osób niepełnosprawnych i wdrożenie rozwiązań, które umożliwią im samodzielne oraz niezależne życie.

Cel strategiczny:

Skoordynowanie działań organizacji i instytucji w zakresie realizacji zadań skierowanych na rzecz osób niepełnosprawnych.

Kierunki działań:

- a) zintensyfikowanie działań Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych;

- b) współorganizowanie imprez okolicznościowych związanych z tematyką niepełnosprawności;
- c) podejmowanie działań na rzecz zintegrowanego systemu wsparcia i usług - Powiatowe Centrum Wsparcia.

Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2025 została powołana Zarządzeniem Nr 80/2021 Starosty Inowrocławskiego z dnia 29 kwietnia 2021 roku. W skład Rady wchodzi dwoje przedstawicieli Stowarzyszenia Wzajemnej Pomocy „Flandria”, przedstawicielka Stowarzyszenia „Amazonki”, pracownik Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu oraz pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. W 2021 r. odbyły się 3 spotkania członków Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych. Na spotkaniach opiniowane były uchwały i programy dotyczące osób niepełnosprawnych realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Działalność Rady jako organu opiniodawczo-doradczego skupia się na opiniowaniu projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu Inowrocławskiego pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych. Podejmuje również działania doradcze w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu współpracuje ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Integracji, które jest wydawcą magazynu „Integracja”. Centrum zamawia magazyn w liczbie 75 szt. Magazyn jest rozprowadzany bezpłatnie do placówek podległych oraz osób zainteresowanych tematyką niepełnosprawności. Celem jest wspieranie działań podejmowanych przez Stowarzyszenie na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych, niesienie pomocy osobom niepełnosprawnym w uzyskiwaniu informacji.

Centrum w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi pomaga promować działalność organizacji, udostępniając własną stronę internetową, www.pcpr-ino.pl, na której są zamieszczane aktualne informacje tj. dane adresowe, telefony oraz informacje o funkcjonowaniu stowarzyszeń.

Cel strategiczny:

Tworzenie środowiska lokalnego przyjaznego dla osób niepełnosprawnych oraz wspieranie rodzin z dzieckiem lub dorosłą osobą niepełnosprawną.

Kierunki działań:

- a) zintensyfikowanie działań w zakresie likwidacji barier architektonicznych w obiektach i przestrzeni publicznej;
- b) wzmocnienie działań w zakresie kształcenia specjalnego i integracyjnego oparte na potencjale możliwości dziecka niepełnosprawnego;
- c) dążenie do zabezpieczenia możliwości swobodnego i samodzielnego poruszania się osób niepełnosprawnych w terenie zabudowanym i niezabudowanym.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w 2021 r. przyjęła 2080 dzieci i młodzieży. Wykonano łącznie 3115 diagnoz psychologicznych, pedagogicznych, logopedycznych, lekarskich oraz związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu. Zespół orzekający działający w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej wydał łącznie 397 orzeczeń o kształceniu specjalnym, w tym dla dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów różnych typów szkół:

- niesłyszących i słabo słyszących – 21;

- niewidomych i słabo widzących – 16;
- niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim – 81;
- niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym lub znacznym – 30;
- z niepełnosprawnościami sprzężonymi – 54;
- zagrożonych niedostosowaniem – 9;
- niedostosowanych społecznie – 36;
- z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją – 39;
- z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – 111.

Ponadto zespół wydał 182 orzeczenia o potrzebie nauczania indywidualnego i indywidualnego rocznego przygotowania przedszkolnego dla dzieci i młodzieży, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do przedszkola lub szkoły, oraz 161 opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka. Wydano także 1 orzeczenie o braku potrzeby indywidualnego nauczania. W tym samym roku poradnia wydała 983 opinie w różnych sprawach, z czego stosunkowo najwięcej w sprawie objęcia dziecka/ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu lub szkole oraz dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia.

Różnymi rodzajami terapii objęto uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu Powiatu Inowrocławskiego. Dotyczyły one w dużej mierze zaburzeń emocjonalno-społecznych, lęków, zaburzeń zachowania, nadpobudliwości, fobii społecznych, zaburzonych relacji z rówieśnikami, problemów rodzinnych oraz spowodowanych izolacją społeczną w okresie pandemii COVID – 19, uzależnień od alkoholu, dopalaczy, uzależnień behawioralnych, zaburzeń spowodowanych chorobami psychicznymi (CHAD). Prowadzono również terapię logopedyczną, poznawczo- behawioralną, terapię schematów, terapię skoncentrowaną na rozwiązywaniu problemów. W okresie pandemii, część terapii (za zgodą uczestnika) odbywała się on-line, aktualnie wszystkie terapie odbywają się na terenie Poradni.

W okresie pandemii poradnia zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Edukacji i Nauki utworzyła infolinię, której zadaniem było udzielanie pomocy psychologicznej m.in. w zakresie form spędzania czasu wolnego, relacji domowych, rodzinnych, kontaktów rówieśniczych itp. Prowadzony był punkt konsultacyjny związany ze zdrowiem psychicznym dzieci i młodzieży. W ramach Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego uruchomiono dyżur telefoniczny.

Poradnia udzielała także uczniom pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowania kształcenia i kariery zawodowej. W ramach tego zadania diagnozuje uczniów (w tym z problemami zdrowotnymi) pod kątem wyboru szkoły, zawodu. Przeprowadzone zostały warsztaty „Poruszam się po rynku pracy” oraz określające predyspozycje do wyboru zawodu, a także „Rola rodziców w wyborze dalszej ścieżki kształcenia”. Prowadzono także dla uczniów szkół podstawowych cykl zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno- społeczne, indywidualny trening złości.

Przeprowadzono szkolenia dla Rad Pedagogicznych, dla rodziców, dla dzieci przedszkolnych, szkolnych oraz młodzieży np.:

- terapia ręki;
- dojrzałość szkolna;
- warsztaty rozwoju osobistego z elementami arteterapii;
- wypalenie zawodowe nauczycieli;
- warsztaty o emocjach;
- wpływ pandemii na eskalację przemocy w rodzinie;
- granice w wychowaniu;
- rozwój dziecka przedszkolnego;
- jestem mądrym rodzicem.

Na bieżąco, w ramach potrzeb udzielano porad i konsultacji.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Inowrocławiu realizuje dla Powiatu Inowrocławskiego zadania z zakresu orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, wynikające z obowiązujących przepisów prawa w oparciu o ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573), rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2021 r. poz. 857) oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. z 2002 r. Nr 17, poz. 162).

Określając zadania Zespołu można powiedzieć, że należy do nich prowadzenie wszelkich spraw związanych z wydawaniem orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności oraz legitymacji osoby niepełnosprawnej.

W 2021 r. do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Inowrocławiu wpłynęło ogółem 3 327 wniosków, w tym:

- 1) 2 917 wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności;
- 2) 410 wniosków o ustalenie niepełnosprawności.

Zespół wydał 3 081 orzeczeń, w tym:

1) dla osób powyżej 16 roku życia ogółem 2 670, w tym:

- 2 564 orzeczeń z określeniem stopnia niepełnosprawności;
- 75 orzeczeń o niezaliczeniu do stopnia niepełnosprawności;
- 31 orzeczeń o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności.

2) dla osób przed 16 rokiem życia ogółem 411, w tym:

- 365 orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych;
- 42 orzeczeń o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych;
- 4 orzeczenie o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności.

Legitymację osoby niepełnosprawnej wydano 408 osobom, w tym:

- 49 legitymacje wydane osobom przed 16 rokiem życia na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności;
- 359 legitymacji wydanych osobom po 16 roku życia na podstawie ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.

W omawianym roku sprawozdawczym odbyło się 548 posiedzeń składów orzekających, podczas których rozpatrzone zostały wyżej wymienione wnioski. Wydano 669 karty parkingowe.

Cel strategiczny:

Kształtowanie postaw prospołecznych sprzyjających kreowaniu środowiska przyjaznego osobom niepełnosprawnym i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Kierunki działań:

- a) pozyskiwanie lokalnych liderów;
- b) organizowanie kampanii informacyjnych zwiększających świadomość o prawach i przywilejach osób niepełnosprawnych;
- c) tworzenie warunków do rozwoju placówek dla osób niepełnosprawnych.

Polskie ustawodawstwo, uznając działalność organizacji pozarządowych wprowadziło w życie ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057). Ustawa ta reguluje między innymi prowadzenie działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych oraz współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi. Organizacje pozarządowe nie są jednostkami sektora finansów publicznych, w rozumieniu ustawy o finansach publicznych, i nie działają w celu osiągnięcia zysku. Realizują one m.in. zadania z zakresu pomocy społecznej dotyczące wsparcia osób niepełnosprawnych. W Polsce najpopularniejszymi formami prawnymi prowadzenia działalności społecznej są stowarzyszenia i fundacje.

W Powiecie Inowrocławskim znajdują się m.in. następujące stowarzyszenia i fundacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych:

- 1) Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka
ul. Armii Krajowej 9, 88-100 Inowrocław;
- 2) Stowarzyszenie Pomocy Upośledzonym Umysłowo
ul. Emilii Plater 3, 88-100 Inowrocław;
- 3) Inowrocławskie Stowarzyszenie „AMAZONKI”
ul. Dworcowa 31, 88-100 Inowrocław;
- 4) Integracyjne Centrum Aktywności „Nadzieja Życia”
ul. ks. Bogdana Gordona 2, 88-100 Inowrocław;
- 5) Polski Czerwony Krzyż
ul. Okrężna 79, 88-100 Inowrocław;
- 6) Polski Związek Głuchych Terenowy Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego
Niesłyszących
ul. Dworcowa 31, 88-100 Inowrocław;
- 7) Polski Związek Niewidomych
ul. Najświętszej Marii Panny 19, 88-100 Inowrocław;
- 8) Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta
ul. Jacewska 118, 88-100 Inowrocław;
- 9) Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka
ul. Kolegiacka 24, 88-150 Kruszwica;
- 10) Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń”

- ul. Rynek 4, 88-170 Pakość;
- 11) Janikowskie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski „DAR SERCA”
ul. Miła 11, 88-160 Janikowo;
- 12) Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Okno”
ul. Topolowa 2, 88-133 Dąbrowa Biskupia;
- 13) Fundacja „Przystań Nadziei”
ul. Dworcowa 9, 88-100 Inowrocław;
- 14) Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy „FLANDRIA”
ul. Andrzeja 8, 88-100 Inowrocław;
- 15) Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym "Niebieski Anioł"
ul. Szklarska 7, 88-100 Inowrocław;
- 16) Inowrocławskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Uszkodzeniem Mózgu
ul. Solankowa 32, 88-100 Inowrocław;
- 17) Stowarzyszenie Na Rzecz Wspierania Osób Niepełnosprawnych „Warzynek”
Warzyn 1, 88-140 Gniewkowo.

Zadaniem domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Powiatu Inowrocławskiego jest zapewnienie całodobowej opieki, oraz zaspakajanie potrzeb bytowych, edukacyjnych, społecznych i religijnych na poziomie obowiązujących standardów. W zakresie potrzeb bytowych dom zapewnia: mieszkanie, wyżywienie, ubranie oraz środki czystości. W zakresie usług opiekuńczych i wspomagających dom zapewnia: pielęgnację, rehabilitację, terapię zajęciową, zajęcia kulturalne i rekreacyjne. Wszystkie działania domów pomocy społecznej są dla ich mieszkańców bezpłatne z mocy obowiązujących przepisów standaryzacyjnych. We wszystkich działają zespoły terapeutyczno-opiekuńcze, których celem działalności jest opracowanie i wdrożenie planów indywidualnego wsparcia. Każdy posiada procedury dotyczące mieszkańców i personelu określające zasady postępowania w niektórych sytuacjach z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców zgodnie z obowiązującym prawem.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. w Powiecie Inowrocławskim funkcjonowało 5 domów pomocy społecznej, w których na liczbę miejsc statutowych 437 przebywało średnio 435 mieszkańców. Wszystkie domy w Powiecie Inowrocławskim posiadają wymagane standardy i zezwolenia pozwalające na ich prowadzenie. Każdy z domów ma określony typ w zależności od schorzeń podopiecznych.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące funkcjonowania domów pomocy społecznej.

Tabela 1. Dane dotyczące typów Domów Pomocy Społecznej i liczby miejsc.

Dom Pomocy Społecznej w:	typ domu	liczba miejsc statutowych	średnia liczba mieszkańców	liczba mieszkańców na 31.12.2021 r.
Inowrocławiu	dla osób w podeszłym wieku	90	89	89
Ludziku	dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	100	100	100

Parchaniu	dla osób przewlekłe psychicznie chorych	80	80	80
Tarnówku	dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	80	80	80
Warzynie	dla osób przewlekłe psychicznie chorych	87	87	87
R A Z E M		437	435	436

Ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.) wprowadziła nowe zasady finansowania i zobowiązała mocą art. 61 rodzinę oraz gminę do regulowania różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez osoby przebywające w placówkach pomocy społecznej. W domach pomocy społecznej na dzień 31 grudnia 2021 r. przebywały 184 osoby, których pobyt był dofinansowany z budżetu państwa oraz 252 osób, których pobyt finansowały gminy oraz rodziny.

Największa rotacja mieszkańców występuje w Domu Pomocy Społecznej w Inowrocławiu z uwagi na wiek oraz stan chorobowy osób w nim umieszczanych. W roku sprawozdawczym 26 osoby zostały umieszczone w ww. domu.

Cel strategiczny:

Zwiększenie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych.

Kierunki działań:

a) zwiększenie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych.

Samorząd powiatowy jest najbliższym sprawcą i problemem mieszkańców, który swoimi działaniami włącza osoby niepełnosprawne w każdą dziedzinę życia społecznego. W sposób maksymalny wykorzystuje zasoby finansowe, rzeczowe, osobowe, na cele związane z zaspokojeniem potrzeb osób niepełnosprawnych oraz ich aktywizację zawodową i społeczną.

W celu zwiększenia efektywności wsparcia, dostępności korzystania przez osoby niepełnosprawne z dofinansowania oraz wzmocnienia i rozszerzenia współpracy, centrum jako jeden z dysponentów środków PFRON wykonuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych, współpracując m. in. z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i fundacjami.

W ramach udzielonego wsparcia 516 osób, posiadających aktualne orzeczenie o niepełnosprawności, otrzymało dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze na kwotę 784 101,00 zł, w tym m.in. do: aparatów słuchowych, systemów wspomagających słyszenie, protez kończyn górnych i dolnych, wózków inwalidzkich, urządzeń multifunkcyjnych, pionizatorów, aparatów z maską do leczenia obturacyjnego bezdechu sennego, obuwia ortopedycznego, balkoników, ortez, materacy i poduszek przeciwoleżynowych, protez piersi, peruk, soczewek okularowych oraz środków pomocniczych.

W roku 2021 zrealizowano także 9 wniosków o dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego na kwotę 12 120,00 zł, w tym: 6 rowerów rehabilitacyjnych, 1 kombinezon rehabilitacyjny, 1 masażer, 1 orbitrek.

Na podstawie art. 35a ust.1 pkt 7 lit. d ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych można dofinansować likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się. Wysokość dofinansowania w roku 2021 wyniosła do 95% wartości przedsięwzięcia lub przedmiotu.

Barierę architektoniczną to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym. Realizacja tego zadania ma na celu umożliwienie lub w znacznym stopniu ułatwienie osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

Barierę techniczną to przeszkody wynikające z braku zastosowania lub niedostosowania odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności przedmiotów lub urządzeń. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze jej funkcjonowanie w życiu codziennym.

Barierę w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie wiedzy. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie i umożliwić jej kontakt z otoczeniem.

W 2021 roku do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu wpłynęło łącznie 206 wniosków o dofinansowanie likwidacji barier. Wnioskowana kwota wyniosła 1 256 039,19 zł. Zawarto łącznie 167 umów z wnioskodawcami na kwotę 785 501,00 zł z czego zrealizowano 158 wniosków na łączną kwotę 700 222,75 zł.

Wnioski na likwidację barier architektonicznych w większości dotyczyły modernizacji łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych, jedna osoba-dziecko poruszające się na wózku inwalidzkim otrzymała dofinansowanie do wyrównania nawierzchni wokół domu i ułożenia kostki brukowej. Do Centrum wpłynęło 71 wniosków, z czego zrealizowano 40 i wypłacono kwotę 251 100,85 zł. Likwidacja barier technicznych głównie dotyczyła dofinansowań do łóżek rehabilitacyjnych, rowerów trójkołowych, podnośników transportowych, schodolazów oraz wind. W 2021 roku przyjęto 87 wniosków o dofinansowanie tego zadania. Zrealizowano 75 z nich i wypłacono kwotę 371 257,00 zł. O dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu ubiegało się 48 osób. Zrealizowano 43 wnioski na kwotę 77 864,00 zł. Dofinansowano głównie zakup komputerów, tabletów w programem MÓWik, a także telefonów dla osób niedowidzących.

W obszarze „Niepełnosprawność”, w zakresie zwiększenia aktywności społecznej osób niepełnosprawnych w ramach wspierania różnych form wypoczynku i rehabilitacji, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu na podstawie art. 35a ust.1 pkt 7 lit. a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej może dofinansować uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych. Celem uczestnictwa

w turnusie jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi poprzez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych mogą korzystać wszystkie osoby niepełnosprawne, które posiadają ważne orzeczenie:

- 1) o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności lub;
- 2) o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy na podstawie odrębnych przepisów lub;
- 3) o niepełnosprawności, wydane przed ukończeniem 16 roku życia.

Dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego jest zróżnicowane i zależy od stopnia inwalidztwa i wieku. W rozpatrywaniu wniosków o dofinansowanie bierze udział pracownik socjalny, oceniając sytuację społeczną osoby niepełnosprawnej i jej potrzeby, w zakresie rozwijania umiejętności społecznych. PCPR rozpatrując wnioski o przyznanie dofinansowania zwraca uwagę na kwestię właściwego wyboru miejscowości i ośrodka rehabilitacyjnego uwzględniając rodzaj niepełnosprawności, zalecenia lekarza, jak i ofertę rehabilitacyjną danego ośrodka, w którym ma się odbyć turnus.

W 2021 roku dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym otrzymało 336 osób, w tym: 197 osoby dorosłe i ich 54 opiekunów oraz 42 dzieci i ich 38 opiekunów. Łącznie w roku 2021 na dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych przeznaczono środki z PFRON w wysokości 466 070,00 zł, w tym dla:

- dorosłych osób niepełnosprawnych przekazano kwotę 355 207,00 zł,
- dzieci i młodzieży niepełnosprawnej przekazano kwotę 110 863,00 zł.

Z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych skorzystało 138 kobiet.

Osoby niepełnosprawne zamieszkujące obszary wiejskie w większym stopniu podlegają ryzyku wykluczenia społecznego. Procesy decydujące o rozwoju społecznym i gospodarczym wciąż jeszcze mają tendencję do koncentrowania się w ośrodkach znacznie zurbanizowanych, charakteryzujących się większym potencjałem rozwojowym niż obszary wiejskie co powoduje, iż pogłębiają się różnice występujące pomiędzy miastem a wsią. Na skutek tego, na terenach wiejskich występuje niższy niż w miastach poziom gospodarczy, a także znaczące trudności w dostępie do infrastruktury edukacyjnej, społecznej, teleinformatycznej i kulturalnej. Czynniki te przekładają się na zwiększenie ryzyka wykluczenia społecznego niepełnosprawnych mieszkańców terenów wiejskich oraz mniejszy dostęp do informacji, co przyczyniło się do ściślejszej współpracy z miejskim, miejsko-gminnym i gminnymi ośrodkami pomocy społecznej.

Dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego otrzymało 124 wnioskodawców zamieszkujących tereny wiejskie, z dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym skorzystało 51 osób. Dofinansowanie do likwidacji barier otrzymały 44 osoby zamieszkujące tereny wiejskie, stanowi to prawie 28 % ogółu osób, które otrzymały pomoc w ramach zadania.

Sport, kultura, rekreacja i turystyka odgrywają istotną rolę w procesie rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz we włączaniu tych osób w nurt życia społecznego. Działania, te zwiększając aktywność osób z niepełnosprawnością, przyspieszają proces integracji społecznej.

Zajęcia i imprezy sportowe służą podnoszeniu i nabywaniu sprawności fizycznej przez osoby niepełnosprawne. Sport jako element zdrowego stylu życia chroni zdrowie i ogranicza przyczyny i skutki niepełnosprawności. Upowszechnianie kultury umożliwia osobom niepełnosprawnym korzystanie z dóbr dziedzictwa narodowego. Jest ambitną formą spędzania wolnego czasu o szerokich walorach poznawczych i kształcących. Organizacja rekreacji umożliwia wytchnienie, odpoczynek od pracy. Poprzez zapobieganie przemęczeniu służy ochronie zdrowia. Turystyka stanowi aktywne formy spędzania wolnego czasu poprzez wyjazdy poza miejsce stałego zamieszkania lub wędrowek w celach krajoznawczych.

W roku sprawozdawczym na dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych wpłynęło 11 wniosków. Zawarto 11 umów, udzielając dofinansowania w łącznej kwocie 36 262,00 zł. Stowarzyszenia i organizacje otrzymały dofinansowanie z przeznaczeniem na niżej wymienione cele:

- z zakresu sportu osób niepełnosprawnych - 3 zadania na kwotę 2 652,00 zł;
- z zakresu rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych - 3 zadania na kwotę 25 770,00 zł;
- z zakresu kultury osób niepełnosprawnych - 5 zadań na kwotę 7 840,00 zł.

Kolejny rok realizowany był pilotażowy program „Aktywny samorząd”. W ramach Obszaru A, Zadanie 1 tj. pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu dla osób z dysfunkcją narządu ruchu wpłynął 1 wniosek, wypłacono dofinansowanie w wysokości 5 656,95 zł. W ramach Obszaru A, Zadanie 2 tj. pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B dla osób z dysfunkcją narządu ruchu wpłynęło 6 wniosków, wypłacono dofinansowanie w wysokości 9 290,30 zł. W ramach Obszaru A, Zadanie 4 tj. pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu dla osób z dysfunkcją narządu słuchu wpłynął 1 wniosek, wypłacono dofinansowanie w wysokości 4 000,00 zł. W ramach Obszaru B Zadania 1 tj. pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dofinansowanie uzyskało 5 osób niepełnosprawnych, wypłacono kwotę 19 960,00 zł. W ramach Obszaru B Zadania 2 tj. dofinansowania szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania – brak wniosków. Na Zadanie 3 Obszaru B: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku) wpłynęły 2 wnioski, które zrealizowano i wypłacono dofinansowanie w wysokości 9 035,00 zł.

W ramach Obszaru B Zadania 4 tj. pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy) zrealizowano 14 wniosków i wypłacono dofinansowanie w kwocie 53 285,10 zł. Z Zadania 5 Obszaru B tj. pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach

programu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności) – brak wniosków.

W ramach Obszaru C Zadania 1 tj. pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym dofinansowanie otrzymało 4 wnioskodawców na łączną kwotę 40 000,00 zł. W ramach Obszaru C Zadania 2 tj. pomocy w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka o napędzie elektrycznym o dofinansowanie ubiegały się 22 osoby niepełnosprawne. Dofinansowano 21 wniosków na kwotę 68 578,00 zł.

W ramach Modułu I obszar C Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości dofinansowanie otrzymały 6 osób na kwotę 250 470,77,00 zł. W ramach Obszaru C Zadania 5 tj. pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, dofinansowanie otrzymało 7 wnioskodawców na łączną kwotę 50 250,00 zł. W Obszarze D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej dofinansowanie otrzymały 3 osoby na łączną kwotę 7 944,50 zł.

Natomiast w ramach Modułu II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym poprzez dofinansowanie kosztów edukacji w szkole policealnej, kolegium lub w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym/dziennym lub niestacjonarnym/wieczorowym/zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu) dofinansowanie otrzymało 42 osób na kwotę 137 174,25 zł.

Osoby niewidome lub niedowidzące z uwagi na swoją niepełnosprawność napotykają szereg trudności, szczególnie w przemieszczaniu się. Dzięki pomocy psa przewodnika, który jest psem wyszkolonym indywidualnie, osoby mogą m. in. swobodnie poruszać się w przestrzeni publicznej oraz aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym. W 2021 roku dofinansowanie ze środków Powiatu Inowrocławskiego na utrzymanie psa przewodnika osoby niewidomej tj. zakup karmy, usług weterynaryjnych, otrzymała jedna mieszkanka Inowrocławia w wysokości 3 000,00 zł.

Warsztat terapii zajęciowej jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji zawodowej i społecznej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. To placówki pobytu dziennego przeznaczone dla osób niepełnosprawnych, posiadających wskazania do uczestnictwa w terapii zajęciowej. Warsztaty mogą być organizowane przez m.in. fundacje i stowarzyszenia. Na terenie Powiatu Inowrocławskiego znajduje się jeden warsztat terapii zajęciowej, którego organem prowadzącym jest Stowarzyszenie Osób Upośledzonych Umysłowo z siedzibą w Inowrocławiu przy ulicy Emilii Plater 3.

Seniorzy są obok osób niepełnosprawnych grupą narażoną na marginalizację lub wykluczenie społeczne. Biorąc pod uwagę fakt, iż nasze społeczeństwo się starzeje co potwierdzają dane demograficzne należy tę grupę mieszkańców Powiatu objąć szczególnym wsparciem. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej realizuje Program Wieloletni „Senior +”, który jest skierowany do jednostek samorządu terytorialnego.

Program zakłada wspieranie finansowe jednostek samorządu terytorialnego, w zakresie realizacji zadań własnych, polegających na prowadzeniu i zapewnieniu miejsc w ośrodkach wsparcia „Senior+”. Dzielne Domy Senior + są ośrodkami wsparcia dziennego pobytu. Zadaniem tych ośrodków jest zwiększenie aktywności seniorów w obszarze społecznym. Na terenie Powiatu Inowrocławskiego działają następujące DDS+:

- Dom Senior + Żalinowo 7, 88-101 Żalinowo;
- Dom Senior + ul. Północna 1, 88-160 Janikowo;
- Dom Senior + ul. Świętego Jana 14, 88-170 Pakość;
- Dom Seniora + ul. 700-lecia 16, 88-140 Gniewkowo;
- Dom Seniora + Stanomin 45, 88-133 Dąbrowa Biskupia.

Domy Dziennego Pobytu (DDP) organizują pobyt dzienny dla osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej pomocy i opieki w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Dom zapewnia dzienny pobyt wraz z wyżywieniem, usługi opiekuńcze, świadczenia rekreacyjno-kulturalne oraz w miarę możliwości specjalistyczne usługi opiekuńcze. Na terenie Powiatu Inowrocławskiego funkcjonuje jeden publiczny Dom Dziennego Pobytu „Życzliwa Przystań” w Inowrocławiu, ul. Wachowiaka 6 z Filią DDP w Inowrocławiu przy ul. Łokietka 12.

Środowiskowe Domy Samopomocy (ŚDS) są ośrodkami wsparcia dziennego pobytu, które wykonują zadania zlecone gminie w zakresie świadczenia usług opiekuńczych dla osób przewlekłe psychicznie chorych, upośledzonych umysłowo oraz wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. Działalność jest ukierunkowana na pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych i rozwiązywaniu codziennych problemów osób w nim przebywających oraz na integrację uczestników ze społecznością lokalną, poprzez różnego rodzaju formy aktywizacji. Na terenie Powiatu Inowrocławskiego znajdują się następujące domy:

- 1) Środowiskowy Dom Samopomocy w Inowrocławiu
ul. Św. Ducha 90, 88-100 Inowrocław;
- 2) Środowiskowy Dom Samopomocy w Gniewkowie
ul. Powstańców Wielkopolskich 5A, 88-140 Gniewkowo;
- 3) Środowiskowy Dom Samopomocy w Janikowie
ul. Północna 1, 88-160 Janikowo;
- 4) Środowiskowy Dom Samopomocy w Kruszwicy
ul. Rynek 22, 88-153 Kruszwica;
- 5) Środowiskowy Dom Samopomocy w Wonorzu
Wonorze 38, 88-133 Dąbrowa Biskupia.

W drugiej połowie 2021 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu w partnerstwie z Fundacją Pro-Europa z Torunia przystąpiło do realizacji projektu „Aktywność-Integracja”. Do udziału w projekcie, który zakłada aktywizację społeczną oraz zawodową osób niepełnosprawnych zrekrutowano 17 osób. W swoim założeniu projekt ma stymulować do podejmowania działań oraz interakcji społecznych, ale jest także doskonałą okazją do poznawania siebie nawzajem i zawarcia nowych znajomości.

W ramach ścieżki integracji uczestnicy brali udział w treningu motywacji i kompetencji, warsztatach planowania i gospodarowania budżetem domowym, warsztatach efektywnej komunikacji, warsztatach terapeutycznych kształtujących umiejętności osobiste, warsztatach wizażu i autoprezentacji, warsztatach muzykoterapii, a także ABC zdrowego żywienia. Po ukończeniu zajęć z aktywizacji społecznej uczestnicy przeszli ścieżkę aktywizacji zawodowej, która przewidywała m.in. doradztwo zawodowe, szkolenia zawodowe oraz staże. W ramach projektu wdrożono także działania o charakterze integracyjnym dla osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin i najbliższego otoczenia. Czas trwania projektu przewidziano na lata 2021- 2023.

Cel strategiczny:

Zwiększenie zatrudnienia.

Kierunki działań:

- a) motywowanie osób niepełnosprawnych do podjęcia pracy;
- b) tworzenie warunków sprzyjających podnoszenia kwalifikacji;
- c) współorganizowanie akcji informacyjnych oraz promowanie wśród pracodawców form wsparcia w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.

W roku 2021, w ramach zadań ustawowych, udzielono osobom niepełnosprawnym wsparcia z zakresu rehabilitacji zawodowej poprzez:

1) jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej lub rolniczej (art. 12a ustawy), o które ubiegały się 2 osoby, wnioskując o kwotę 142 127,00 zł.

Dofinansowanie w łącznej kwocie 95 000,00 zł przyznano 2 osobom na rozpoczęcie działalności gospodarczej w zakresie wykonywania instalacji fotowoltaicznej oraz w zakresie prowadzenia kwiaciarni;

2) zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej (art. 26 e ustawy), o który ubiegało się 6 pracodawców.

Dofinansowanie w ogólnej kwocie 300 350,00 zł przyznano na wyposażenie 5 stanowisk pracy:

- pracownik gospodarczy;
- projektant - kosztorysant instalacji OZE;
- operator maszyny do aplikacji taśm;
- stróż;
- szwaczka.

Nieodłącznym elementem rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych jest rehabilitacja społeczna. Prowadzi ona do zwiększenia poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa oraz przydatności społecznej osób niepełnosprawnych. Jej głównym celem jest wspomaganie osób niepełnosprawnych w zakresie uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia poprzez poradnictwo, przygotowanie do pracy, opiekę nad osobami niepełnosprawnymi w zakładach pracy, a także pomoc pracodawcom w stwarzaniu warunków pracy stosownych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Obszar - Przemoc w rodzinie.

Działania związane z przemocą uszczegółowione są w „Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2026 w powiecie inowrocławskim”, który został przyjęty uchwałą Rady Powiatu Inowrocławskiego nr XXX/282/2021 z 28 maja 2021 r.

Cel strategiczny:

Tworzenie warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy.

Kierunki działań:

- cykliczne spotkania służb i instytucji;
- podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy;
- działania profilaktyczne i edukacyjne.

Przemoc jest zjawiskiem specyficznym, bardzo trudnym do rozpoznania bowiem sprawcami są najbliżsi, których ofiary mimo doznawanych cierpień chronią. Przemoc stanowi zagrożenie dla wszystkich uwikłanych w nią osób: ofiar, świadków, sprawców. Mając powyższe na uwadze działalność Zespołów Interdyscyplinarnych ma znaczący wpływ na rozwiązywanie przemocy w rodzinie. Działalność poszczególnych zespołów przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2. Działalność Zespołów Interdyscyplinarnych na terenie Powiatu Inowrocławskiego w 2021 r.

Gmina	liczba spotkań posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	liczba spotkań grup roboczych	liczba aktywnych Niebieskich Kart
MOPS Inowrocław	5	679	253
GOPS Inowrocław	4	101	45
MGOPS Janikowo	4	114	33
MGOPS Kruszwica	4	165	54
MGOPS Gniewkowo	5	196	62
OPS Pakość	4	77	22
GOPS Złotniki Kujawskie	4	33	21
GOPS Dąbrowa Biskupia	4	61	22
GOPS Rojewo	4	32	27
RAZEM	38	1458	539

6 października 2021 r. zorganizowano konferencję powiatową „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – rola instytucji”, w której uczestniczyło 200 osób, przedstawicieli współpracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel strategiczny:

Zwiększenie skuteczności działań pomocowych skierowanych do osób doświadczających i doznających przemocy.

Kierunki działań:

- zwiększenie dostępności do specjalistów;
- organizowanie grup wsparcia;

- c) działanie grupy wsparcia dla ofiar przemocy;
- d) działania korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej zwany dalej OIK w ramach swojej działalności obejmuje pomocą mieszkańców Powiatu Inowrocławskiego między innymi uwikłanych w przemoc w rodzinie. W 2021 r. do ośrodka zgłosiły się 94 osoby doznające przemocy, w związku z czym podjęto 237 interwencji, oraz 28 osób stosujących przemoc, wobec których podjęto 86 interwencji. Wszczęto 7 procedur Niebieskiej Karty. Pracownik Ośrodka uczestniczył w 9 posiedzeniach Zespołów Interdyscyplinarnych, 54 razy brał udział w pracach grup roboczych.

W Ośrodku oprócz podejmowanych interwencji, terapii prowadzono również grupę wsparcia dla rodzin w kryzysie dot. kształtowania prawidłowych postaw i relacji w rodzinie, w której uczestniczyło 38 osób. Odkonano 20 spotkań. Uczestnicy dzielili się własnym doświadczeniem dostarczając wzajemnych wzmocnień poprzez przykłady własnych sukcesów w życiu, dawały sobie wsparcie emocjonalne. Po kilku edycjach można stwierdzić, że grupy wsparcia to jedna z najlepszych metod pomocy osobom doznającym przemocy.

W OIK prowadzono grupy korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy, w których udział brało 16 mężczyzn, w dwudziestu spotkaniach. Głównym celem spotkań była redukcja zachowań przemocowych, nauka prawidłowej komunikacji partnerskiej oraz nauka konstruktywnego wyrażania uczuć i emocji.

Oprócz wyżej wymienionych działań OIK współpracował z Policją (w 2021 r. Komenda Powiatowa Policji w Inowrocławiu wszczęła 115 postępowań z art. 207, zakończyła 125 i stwierdziła 64 przestępstw wskazanego artykułu), prokuraturą, sądami, kuratorami, ośrodkami pomocy społecznej oraz z pedagogami szkolnymi. Pracownik OIK jest członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego przy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu oraz zastępcą przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Inowrocławiu. Na bieżąco pracownicy OIK udzielają konsultacji pracownikom służb pomocowych z Powiatu Inowrocławskiego oraz innych powiatów województwa kujawsko - pomorskiego.

Cel strategiczny:

Wsparcie i pomoc osobom uwikłanym w przemoc:

Kierunki działań:

- a) zapewnienie bezpiecznego schronienia;
- b) realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego;
- c) świadczenie pomocy psychologicznej indywidualnej.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach jest placówką całodobową. Działa między innymi w celu zapewnienia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie i ich dzieciom bezpieczeństwa osobistego poprzez schronienie w hostelu oraz wsparcia i pomocy, dzięki któremu będą mogły poradzić sobie z traumatycznymi doświadczeniami, odzyskać szacunek dla siebie i zacząć samodzielnie budować nowe, wolne od przemocy życie dla siebie i dzieci. W 2021 roku w hostelu Ośrodka przebywało 46 osób (w tym 18 kobiet i 28 dzieci). Przedział wiekowy kobiet to 19-80 lat, średnia wieku kobiet 34 lata, natomiast średnia wieku dzieci to 8 lat. Średniomiesięczny stan mieszkańców hostelu wyniósł 6 osób.

W okresie sprawozdawczym udzielono łącznie pomocy i wsparcia 146 osobom, w tym 100 osobom nieprzebywającym całodobowo w Ośrodku Wsparcia w formie porad, konsultacji (prawnik, psycholog, pracownik dyżurujący w Ośrodku) i 46 osobom w formie pomocy całodobowej, łącznie udzielono 1613 porad, konsultacji, terapii oraz zajęć. Oprócz udzielanego poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego, wsparcia oraz prowadzenia konsultacji wychowawczych, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie oferuje również pomoc dla klientów Ośrodka w formie zajęć. Rodzaj zajęć, w których uczestniczy klient jest dostosowany do jego potrzeb. W Ośrodku Wsparcia w roku sprawozdawczym odbywały się następujące formy zajęć edukacyjnych:

- zajęcia pedagogiczne;
- zajęcia na temat zjawiska przemocy domowej;
- zajęcia edukacyjno-wychowawcze;
- zajęcia trening umiejętności społecznych (zajęcia kulinarne);
- zajęcia trening budżetowy.

Pracownicy Ośrodka uczestniczyli w 4 spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, bądź grupach roboczych. W ubiegłym roku systematycznie prowadzono monitoring u osób, które opuściły Ośrodek, łącznie u 45 osób. Ośrodek Wsparcia współpracuje z instytucjami i jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, służbą zdrowia, organami wymiaru sprawiedliwości, prokuraturą, policją, placówkami oświaty oraz innymi podmiotami, których działalność skierowana jest na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. W Pokoju Przesłuchań mieszczącym się w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach w 2021 r. przeprowadzono 13 przesłuchań świadków.

W ramach Powiatowego Programu Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2021-2026 prowadzone są zajęcia grupowe w oparciu o scenariusz programu Duluth. Osoby, które ukończyły program objęte są 3 letnim monitoringiem. Program korekcyjno-edukacyjny finansowany jest z dotacji przekazywanej z Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy. W 2021 r. do programu przystąpiło 16 osób, natomiast ukończyło 15 osób.

Realizacja Domu dla samotnych matek i kobiet w ciąży przebiega następująco. W 2021 roku czterokrotnie ogłaszało przetargi na kompleksową realizację inwestycji, która ma powstać przy ul. Poznańskiej w pobliżu szpitala. Do tej pory wszystkie cztery przetargi w formule "zaprojektuj i wybuduj" zakończyły się niepowodzeniem, bo kwota, jaką zamierzano przeznaczyć na zamówienie była o wiele niższa od tej, jaką oferowały zainteresowane firmy. Podczas XXXVI sesji Rady Powiatu Inowrocławskiego, radni zdecydowali o wydłużeniu okresu realizacji projektu pn. „Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży” do 2023 r.

Obszar – Piecza zastępcza i usamodzielniani wychowankowie

Cel strategiczny:

Promowanie i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej

Kierunki działań:

- a) podnoszenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat rodzicielstwa zastępczego;
- b) propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego, organizowanie kampanii społecznych;

- c) pozyskiwanie kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze;
- d) prowadzenie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych.

PCPR w Inowrocławiu czyni starania w kierunku pozyskania jak największej liczby kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W 2021 r. w ramach promowania idei rodzicielstwa zastępczego podejmowano następujące działania:

- na terenie Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu wywieszono plakaty zachęcające do podjęcia się funkcji rodziny zastępczej;
- na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu oraz w mediach społecznościowych zamieszczono informacje odnośnie warunków możliwości zostania rodziną zastępczą;
- na stronie internetowej PCPR w Inowrocławiu umieszczono krótki film promujący rodzicielstwo zastępcze, w którym wypowiedzi udzielają osoby pełniące tę funkcję;
- koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej udzielali wszystkim zainteresowanym informacji zarówno telefonicznie jak i podczas umówionej wizyty w PCPR, na bieżąco była udzielana pomoc w wypełnianiu wymaganej dokumentacji niezbędnej do kwalifikacji oraz w pisaniu wniosków do sądu.

PCPR w Inowrocławiu posiada autorski program do szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego pn. „Sztuka rodzicielstwa zastępczego”. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej przeprowadzili kwalifikację 16 kandydatów na szkolenie dla niezawodowych rodzin zastępczych, która obejmowała sprawdzenie warunków formalnych określonych w art. 42 ust. 1-3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Dwoje kandydatów z przyczyn rodzinnych na pisemną prośbę wycofało się ze starań o utworzenie rodziny zastępczej. Warunki pełnej kwalifikacji do szkolenia spełniło 9 kandydatów, 5 kandydatów nadal oczekuje na sporządzenie opinii psychologicznej. W związku z trwającą epidemią Covid-19 niemożliwe było przeszkolenie kandydatów z uwagi na fakt, że program szkolenia opracowany jest w formie warsztatów wymagających interakcji pomiędzy uczestnikami. PCPR w Inowrocławiu przeprowadziło doszkolenie 2 osób na zawodową rodzinę zastępczą, sprawującą opiekę i wychowanie nad dziećmi w wieku przedszkolnym i szkolnym. Ponadto 2 kandydatów skorzystało z oferty szkolenia na niezawodowe rodziny zastępcze prowadzone przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu (kandydaci zostali zakwalifikowani jeszcze pod koniec 2020 roku). W 2021 r. w stosunku do 21 kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione została przeprowadzona procedura kwalifikacyjna. Kwalifikacja obejmowała sprawdzenie warunków formalnych określonych w art. 42 ust. 1-3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W 2021 r. badania psychologiczne kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz aktualizacji opinii o posiadanej motywacji i predyspozycjach opiekunów zastępczych dokonywał psycholog świadczący usługi na rzecz PCPR w Inowrocławiu. Przeprowadzono razem 88 diagnoz psychologicznych, w tym: badania psychologiczne aktualizujące dla funkcjonujących rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych - 42 diagnozy, badania nowych kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe - 9 i 37 diagnoz kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione. Psycholog dokonujący badań spełniał warunki określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tj. posiadał wykształcenie wyższe na kierunku psychologia oraz ponad 2-letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym.

W 2021 r. koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej prowadzili szkolenia dla 25 spokrewnionych opiekunów zastępczych. 10-godzinne warsztaty zawierały treści dostosowane do potrzeb rodziny wynikające ze specyfiki rozwojowej małoletnich przebywających w pieczy zastępczej. Dla osób zainteresowanych poszerzaniem swoich kompetencji, wiedzy oraz umiejętności PCPR w Inowrocławiu udostępniało informacje na temat ofert dotyczących udziału w bezpłatnych szkoleniach organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu oraz inne instytucje.

Cel strategiczny:

Wspieranie rodzin zastępczych oraz ich wychowanków.

Kierunki działań:

- a) prowadzenie grup wsparcia, organizowanie spotkań integracyjnych dla rodzin zastępczych;
- b) zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego;
- c) organizowanie wsparcia dla dzieci o szczególnych potrzebach edukacyjnych;
- d) organizowanie szkoleń doskonalących kompetencje wychowawcze i opiekuńcze dla istniejących rodzin zastępczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje projekt „Rodzina w Centrum 3”, który jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. Głównym celem projektu jest tworzenie i rozwój systemu wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprzez podejmowanie działań na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego, na rzecz osób usamodzielniających się po opuszczeniu form rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Planowane efekty:

- kompleksowe objęcie wsparciem rodzin zastępczych oraz rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze;
- poprawa relacji w rodzinie;
- równe szanse rozwoju dzieci;
- zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy;
- wzrost liczby kandydatów na rodziny zastępcze.

Projekt skierowany był do:

- osób przebywających w pieczy zastępczej;
- osób opuszczających pieczę zastępczą;
- osób sprawujących pieczę zastępczą;

- osób w rodzinach przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W ramach projektu w Powiecie Inowrocławskim zrealizowano następujące formy wsparcia:

1) specjalistyczne poradnictwo rodzinne:

- pedagogiczne (48 godzin);
- psychologiczne (200 godzin);
- logopedyczne (94 godziny);

2) grupy wsparcia dla rodzin naturalnych i zastępczych (16 spotkań);

3) warsztaty dla rodziców (8 warsztatów):

- „Wiem co jem – kształtowanie nawyków żywieniowych”;
- „Autoagresja wśród dzieci i młodzieży”;
- „Jak mądrze wyznaczać dziecku granice?”;
- „Zagrożenia płynące z Internetu”;
- „Empatyczna komunikacja w rodzinie”;
- „Obsługa nowych urządzeń teleinformatycznych”;
- „Zrozumieć emocje dziecka”;
- „Problematyka dojrzewania dziewcząt i chłopców”.

4) zajęcia animacyjne dla dzieci rodziców korzystających z warsztatów (8 zajęć);

5) warsztaty dla dzieci i młodzieży, w tym socjoterapeutyczne (3 warsztaty):

- „Zagrożenia płynące z Internetu – cyberprzemoc”;
- „Jak radzić sobie z trudnymi emocjami”;
- „Arteterapia – terapia poprzez sztuki plastyczne”.

6) warsztaty dla osób przebywających i opuszczających pieczę zastępczą (3 warsztaty):

- „Pierwsza pomoc przedmedyczna”;
- „Zagrożenia płynące z Internetu”;
- „Ja – sztuka autoprezentacji, czyli jak świadomie kierować wizerunek”.

W ramach realizacji projektu powyższymi wsparciami objęto 138 osób.

Cel strategiczny:

Podnoszenie standardów w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz rozwijanie i wzmacnianie kompetencji pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Kierunki działań:

- a) modernizacja i rozbudowa budynków placówek opiekuńczo-wychowawczych i terenów wokół nich;
- b) szkolenie kadr w zakresie wprowadzania nowoczesnych, specjalistycznych form pracy z dzieckiem i rodziną i wdrażanie nabytych umiejętności.

W 2021 roku w siedmiu Placówkach opiekuńczo-wychowawczych przeprowadzono remonty i wymieniono część wyposażenia. Kadra pracownicza Ośrodka Wsparcia Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu podniosła swoje kwalifikacje, kompetencje, zdobywając umiejętności poprzez szkolenia zapewniające specjalistyczną wiedzę w zakresie pracy z dzieckiem i rodziną tj. „Seksualność podopiecznych w pieczy zastępczej”, „Jak skutecznie budować system wsparcia rodziny”. Ponadto na bieżąco przeprowadzane były szkolenia dla nowo przyjętych pracowników dotyczące wymogów prowadzenia dokumentacji dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, oraz standardów opieki i wychowania. Zarówno pracownicy nowo przyjęci, jak i pracujący w OWDiR wzięli udział w szkoleniach na temat Ochrony Danych Osobowych (ustawy sektorowe a RODO, Kadry i postępowania administracyjne PUODO, Bezpieczeństwo danych osobowych, Bezpieczeństwo Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji).

Cel strategiczny:

Wspieranie procesu usamodzielniania wychowanków.

Kierunki działań:

- a) tworzenie grup wsparcia;
- b) objęcie pomocą pedagogiczną, psychologiczną, prawną, socjalną, doradztwem zawodowym
- c) tworzenie mieszkań wspomaganych/treningowych dla osób usamodzielnianych;
- d) wypracowanie i wdrożenie modelu - programu usamodzielniania wychowanków.

Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny obejmuje pomocą pedagogiczną i psychologiczną osoby znajdujące się w placówkach. W 2021 roku sześćdziesięciu ośmiu wychowanków zostało objętych terapią pedagogiczną, w przedziale wiekowym od 4 roku życia do 15 lat. Podstawowym zadaniem pracy z wychowankami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, było rozpoznanie i zaspokojenie podstawowych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci. Ze względu na zdiagnozowane różnego rodzaju deficyty rozwojowe, dzieci wymagały objęcia ich zajęciami, które miały na celu stymulację ich rozwoju i podnoszenie efektów uczenia się. Dla każdego dziecka został opracowany indywidualny program pracy, dostosowany do jego możliwości i umiejętności. Dzieci chętnie uczestniczyły w zajęciach, w których proponowany zakres ćwiczeń, nie przekraczał ich możliwości intelektualnych, co miało wpływ na podnoszenie ich samooceny i wiary we własne możliwości. Proponowany zakres ćwiczeń i zadań, był oparty na materiałach abstrakcyjnych, jak i literowych. Wychowankowie chętnie wykonywali ćwiczenia na komputerze przez multimedialne programy edukacyjne z zakresu matematyki, języka polskiego oraz myślenia logicznego. W zależności od stanu emocjonalnego danego dziecka i predyspozycji dnia, zajęcia edukacyjne były przeplatane zajęciami relaksacyjnymi i plastycznymi. Dzieci chętnie pracowały w systemie indywidualnym, w dostosowanym do zajęć pomieszczeniu. Odizolowane od bodźców zewnętrznych, mają w takich warunkach poczucie bezpieczeństwa i wykazują większe zaangażowanie w rozwiązywanie określonych ćwiczeń i zadań. Stosowne pochwały i nagrody, wpływały motywująco na proces uczenia się zwłaszcza dzieci młodszych. 8 wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej w Kruszwicy i Gniewkowie wzięło udział w projekcie „Dorosły-samodzielny”, który został zrealizowany poprzez cykl szkoleń, poradnictwo pedagogiczne i psychologiczne. Realizacja projektu pozwoliła na wzrost wiedzy uczestników w sprawach życia codziennego i funkcjonowania w środowisku lokalnym. Podniosła się świadomość, samoocena, kompetencje i umiejętności społeczne wychowanków. Projekt miał charakter zindywidualizowany i kompleksowy.

W celu wzbogacenia oferty wychowawczej Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny we wszystkich placówkach był realizowany program edukacji do samodzielności, który w swoich celach zakładał nabycie przez wychowanków umiejętności niezbędnych w dorosłym życiu. Główną zasadą w realizacji programu była zasada aktywności i doświadczania. Dziecko wyręczane niczego się nie nauczy. Kolejnym ważnym programem realizowanym dla wychowanków był program zagospodarowania czasu wolnego. Zakładał on realizację pomysłów własnych na wspólną zabawę. Na bieżąco była prowadzona praca z wszystkimi usamodzielnianymi wychowankami pieczy zastępczej, polegająca na poradnictwie, monitorowaniu i weryfikowaniu indywidualnych programów usamodzielnienia, rozpatrywaniu wniosków o przyznanie pomocy i wypłacaniu przyznanych świadczeń.

Cel strategiczny:

Wspieranie i wzmacnianie więzi z rodziną biologiczną dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Kierunki działań:

- a) podtrzymywanie kontaktów i wzmacnianie więzi dzieci z rodzicami biologicznymi;
- b) organizowanie grup edukacyjnych dla rodziców biologicznych.

W 2021 roku na terenie PCPR w Inowrocławiu odbywały się spotkania dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej z rodzicami biologicznymi i bliskimi krewnymi. Głównym ich celem było zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, podtrzymywanie relacji rodzinnych, motywowanie rodziców biologicznych do współpracy z asystentami rodziny w kierunku powrotu dzieci pod ich opiekę. W trakcie kontaktów koordynatorzy towarzyszyli dziecku w przeżywaniu trudnych emocji, służyli pomocą i wsparciem zarówno dla małoletnich jak i rodziców biologicznych. W przypadku sytuacji konfliktowych, aby uniknąć wtórnej traumatyzacji małoletnich kontakty monitorowane były przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny w zakresie wsparcia rodzin od samego początku pobytu dziecka w placówce, pracuje nad umożliwieniem dziecku powrotu do rodziny naturalnej a jeśli jest to niemożliwe to do zapewnienia dziecku stałego kontaktu z najbliższymi. Praca to odbywa się poprzez:

- diagnozowanie występujących problemów;
- działania na rzecz zmiany funkcjonowania osób czy rodziny;
- wspomaganie osób z zaburzeniami zachowania bądź chorych psychicznie;
- wspieranie funkcjonowania rodziny w środowisku;
- pracę na rzecz poprawy sytuacji materialno-bytowej;
- wizytowanie środowisk rodziców wychowanków, w celu umożliwienia urlopowania dzieci do domu;
- umożliwienie systematycznych odwiedzin na terenie placówki – w razie konieczności pod nadzorem specjalistów.

Obszar – Bezrobocie

Cel strategiczny:

Wzrost aktywności zawodowej wśród bezrobotnych.

Kierunki działań:

- a) zintensyfikowanie usług pośrednictwa pracy;
- b) zapewnienie możliwości zdobycia lub poszerzenia doświadczenia zawodowego przez bezrobotnych w ramach mechanizmów wsparcia.

Cel strategiczny:

Rozwój lokalnej przedsiębiorczości oraz wsparcie procesu samozatrudnienia wśród bezrobotnych.

Kierunki działań:

- a) wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości;
- b) wspieranie procesu samozatrudnienia wśród bezrobotnych.

Cel strategiczny:

Dostosowywanie kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy.

Kierunki działań:

- a) poszerzenie oferty szkoleniowej do potrzeb rynku pracy.

W ewidencji bezrobotnych prowadzonej przez Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu na koniec 2021 roku pozostawały 6874 osoby bezrobotne, w tym 1033 z prawem do zasiłku.

Liczba zarejestrowanych kobiet na koniec roku wyniosła 3952. Stopa bezrobocia w grudniu 2021 r. w Powiecie Inowrocławskim wyniosła 11,7%. W porównaniu do grudnia 2021 r. liczba bezrobotnych zmalała o 666 osób, a stopa bezrobocia o 0,8 punktu procentowego. Najniższą wartość wskaźnika stopy bezrobocia w 2021 r. odnotowano w październiku, wyniosła ona wówczas 11,5%. W okresie od stycznia do grudnia 2021 r. pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu dokonali 7495 rejestracji osób bezrobotnych i 8161 wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych. Wśród 5916 osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zarejestrowanych w Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu na koniec grudnia 2021 r., 4367 osób stanowiły osoby długotrwale bezrobotne. Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 63,5% i 73,8% osób w szczególnej sytuacji. Ponadto w rejestrze odnotowano 1605 osób bezrobotnych po 50 roku życia (23,3% osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy), 1676 osób do 30 roku życia (24,4% osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy), w tym 761 osób do 25 roku życia (12,9% osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy). Osób bezrobotnych samotnie wychowujących przynajmniej jedno dziecko do 6 roku życia odnotowano w rejestrze 1229 (20,8% osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy), a bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia – 9 osób (0,2% osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy). W badanym okresie zarejestrowanych było 296 osób niepełnosprawnych (5,0% osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy). W rejestrze bezrobotnych na koniec grudnia 2021 r. pozostawały 1224 osoby bez doświadczenia zawodowego, 2952 osoby bez kwalifikacji zawodowych oraz 1312 kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka.

W 2021 r. Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu w ramach realizacji wybranych instrumentów wsparcia zawarł następującą liczbą umów, w ramach których wsparł następującą liczbę osób:

- prace interwencyjne – 190 umów, 283 osoby,
- roboty publiczne – 121 umów, 259 osób,
- staże – 601 umów, 704 osób,
- refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego – 163 umowy, 210 osób,
- prace społecznie-użyteczne – 7 umów, 116 osób.

Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu w 2021 roku przyznał 54 osobom bony na zasiedlenie oraz 122 osobom jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

W 2021 roku Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu dysponował środkami finansowymi w kwocie **36 028 604,82 zł**, w tym:

- **9 711 775,66 zł** środki z Funduszu Pracy (algorytm);
- **11 859 529,16 zł** środki z EFS (w tym **1 400 000,00 zł** środki w ramach art.15zzb-15zze i art.15zze2 ustawy COVID-19);
- **210 000,00 zł** środki z rezerwy Ministra – Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia;
- **2 120 000,00 zł** środki pozyskane w ramach art.15zzb-15zze i art.15zze2 ustawy COVID-19;

- **11 250 000,00** zł środki pozyskane w ramach art. 15z4 ustawy COVID-19;
- **50 000,00** zł środki pozyskane w ramach art. 15z4a ustawy COVID-19;
- **827 300,00** zł Krajowy Fundusz Szkoleniowy.

Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu w 2021 r. w ramach środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego sfinansował kształcenie ustawiczne łącznie 323 osób wydając na ten cel 827 139,28 zł. Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu realizował następujące projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego:

Projekt pt. „**Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Powiecie Inowrocławskim (IV)**” – projekt pozakonkursowy realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój; Oś Priorytetowa I Rynek pracy otwarty dla wszystkich; Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy - projekty pozakonkursowe; Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez pracy w Powiecie Inowrocławskim. Na potrzeby projektu przyjęto definicję osoby z kategorii NEET zaproponowaną w POWER, tj. osobę, która łącznie spełnia trzy poniższe warunki:

- nie pracuje (tj. jest bezrobotna lub bierna zawodowo),
- nie kształci się (tj. nie uczestniczy w kształceniu formalnym w trybie stacjonarnym),
- nie szkoli się (tj. nie uczestniczy pozaszkolnych zajęciach mających na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy. W procesie oceny czy dana osoba się nie szkoli, a co za tym idzie kwalifikuje się do kategorii NEET, weryfikowane było czy brała ona udział w tego typu formie aktywizacji, finansowanej ze środków publicznych, w okresie ostatnich 4 tygodni).

W ramach projektu łącznie 1 229 osób bezrobotnych skorzystało z następujących form wsparcia: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe oraz szkolenia, staże, bony na zasiedlenie, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej lub zatrudnienie na stanowisku utworzonym w ramach przyznanej pracodawcy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

Projekt pt. „**Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Powiecie Inowrocławskim (IV)**” – projekt pozakonkursowy realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego; Oś Priorytetowa 8 Aktywni na rynku pracy; Działanie 8.1 Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy.

Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych powyżej 29 roku życia znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy w Powiecie Inowrocławskim, w szczególności osób powyżej 50 roku życia, osób z niepełnosprawnościami, kobiet, osób długotrwale bezrobotnych i o niskich kwalifikacjach.

W ramach projektu łącznie 1 227 osób bezrobotnych skorzystało z następujących form wsparcia: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, staże, jednorazowe środki na podjęcie

działalności gospodarczej oraz zatrudnienie na stanowisku utworzonym w ramach przyznanej pracodawcy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

Projekt pt. **„Aktywna Mama, aktywny Tata”** – projekt realizowany w partnerstwie. Liderem projektu jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu. Projekt realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego; Oś priorytetowa: 8 Aktywni na rynku pracy, Działanie: 8.4 Godzenie życia zawodowego i rodzinnego, Poddziałanie: 8.4.1 Wsparcie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze.

W ramach projektu łącznie 38 osób bezrobotnych skorzystało z następujących form wsparcia: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia (16 osób) oraz staże (1 osoba).

Projekt pt. **„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Powiecie Inowrocławskim (V)”** – projekt pozakonkursowy realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój; Oś Priorytetowa I Rynek pracy otwarty dla wszystkich; Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe; Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez pracy w Powiecie Inowrocławskim. Na potrzeby projektu przyjęto definicję osoby z kategorii NEET zaproponowaną w POWER, tj. osobę, która łącznie spełnia trzy poniższe warunki:

- nie pracuje (tj. jest bezrobotna lub bierna zawodowo),
- nie kształci się (tj. nie uczestniczy w kształceniu formalnym w trybie stacjonarnym),
- nie szkoli się (tj. nie uczestniczy w pozaszkolnych zajęciach mających na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy. W procesie oceny czy dana osoba się nie szkoli, a co za tym idzie kwalifikuje się do kategorii NEET, weryfikowane było czy brała ona udział w tego typu formie aktywizacji, finansowanej ze środków publicznych, w okresie ostatnich 4 tygodni).

W ramach projektu w 2021 roku 357 osób bezrobotnych skorzystało z następujących form wsparcia: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe oraz szkolenia, staże, bony na zasiedlenie, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej lub zatrudnienie na stanowisku utworzonym w ramach przyznanej pracodawcy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

Projekt pt. **„Dodamy Ci POWERA”** – projekt konkursowy realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój; Oś Priorytetowa I Rynek pracy otwarty dla wszystkich; Działanie 1.2 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy - projekty konkursowe; Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia pozostających bez pracy, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Inowrocławiu jako bezrobotne.

W ramach projektu w 2021 roku 45 osób bezrobotnych skorzystało z następujących form wsparcia: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe oraz prace interwencyjne.

Ponadto w 2021 r. Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu realizował wsparcie w ramach Tarczy antykryzysowej, która była odpowiedzią Państwa na sytuację ekonomiczną w kraju wywołaną pandemią koronawirusa na świecie.

W ramach wspomnianego wsparcia Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu pozyskał następujące kwoty:

- 1 400 000,00 zł w ramach art.15zzb-15zze i art.15zze2 ustawy COVID-19 – środki z EFS,
- 2 120 000,00 zł – środki pozyskane w ramach art.15zzb-15zze i art.15zze2 ustawy COVID-19 – środki z Funduszu Pracy,
- 11 250 000,00 zł – środki pozyskane w ramach art.15zze4 ustawy COVID-19 – środki z Funduszu Pracy,
- 50 000,00 zł – środki pozyskane w ramach art.15zze4a ustawy COVID-19 – środki z Funduszu Pracy.

Niestety złożona sytuacja epidemiczna panująca w kraju w 2021 r., podobnie jak w 2020 r. w znaczny sposób utrudniała realizację tych z zadań, które opierają się na bezpośrednim kontakcie z człowiekiem lub odbywają się w większych skupiskach ludzkich.

Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu realizował w 2021 roku cele polityki społecznej w zakresie wspierania tworzenia miejsc pracy, ograniczania zjawiska bezrobocia oraz łagodzenia jego skutków zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Wszystkie zaplanowane zadania zostały zrealizowane, a środki finansowe przeznaczone na ich realizację zostały wydatkowane zgodnie z zasadami efektywności, gospodarności i celowości.

Tabela nr 3 Wskaźniki realizacji celów i zadań.

Obszar	Cel strategiczny	Kierunki działań	Wskaźnik monitorujący	Osiągnięta wartość wskaźnika
Rynek pracy i bezrobocie	Wzrost aktywności zawodowej wśród bezrobotnych	Zintensyfikowanie usług pośrednictwa pracy	1. Liczba bezrobotnych objętych usługą pośrednictwa pracy. 2. Liczba zorganizowanych giełd pracy. 3. Liczba przedsięwzięć na terenie powiatu, podczas których promowane są działania urzędu pracy i świadczone jest pośrednictwo pracy. 4. Liczba zarejestrowanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej 5. Liczba utworzonych IPD.	1. 7 495 2. 0 3. 1 4. 5 821 5. 5817
		Zapewnienie możliwości zdobycia lub poszerzenia doświadczenia zawodowego przez bezrobotnych w ramach mechanizmów wsparcia	1. Liczba bezrobotnych skierowanych na doposażone/wyposażone stanowiska pracy. 2. Liczba bezrobotnych skierowanych na staż/przygotowanie zawodowe dorosłych (w tym bon na staż). 3. Liczba bezrobotnych skierowanych na prace interwencyjne. 4. Liczba bezrobotnych skierowanych na roboty publiczne. 5. Liczba bezrobotnych skierowanych na prace społecznie użyteczne. 6. Liczba bezrobotnych skierowanych do pracy w ramach zatrudnienia wspieranego (w tym bon na zatrudnienie, bon na telepracę, refundacja składek na	1. 210 2. 704 3. 283 4. 259 5. 116 6. 2 7. 0 8. 54

			ubezpieczenia społeczne "bezrobotni do 30 roku życia", dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia). 7. Rozpoczęcie PAI (Program Aktywizacja i Integracja). 8. Wsparcie towarzyszące (świadczenie aktywizacyjne, bon na zasiedlenie).	
	Rozwój lokalnej przedsiębiorczości oraz wsparcie procesu samozatrudnienia wśród bezrobotnych	Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	1. Liczba podmiotów gospodarczych, którym zrefundowano koszty wyposażenia/wyposażenia stanowiska pracy (w tym pożyczka na utworzenie stanowiska pracy (BGK)). 2. Liczba podmiotów gospodarczych, którym zrefundowano koszty zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych. 3. Liczba podmiotów, którym zrefundowano koszty zatrudnienia w ramach robót publicznych. 4. Liczba podmiotów, którym zrefundowano koszty zatrudnienia absolwenta CIS w ramach tzw. zatrudnienia wspieranego. 5. Refundacja składek na ubezpieczenie społeczne za członków spółdzielni socjalnej.	1. 131 2. 120 3. 44 4. 1 5. 2
		Wspieranie procesu samozatrudnienia wśród	1. Liczba bezrobotnych, którzy zostali skierowani na szkolenie z zakresu	1. 70 2. 122

		bezrobotnych	przedsiębiorczości. 2. Liczba bezrobotnych, którym przyznano środki na podjęcie działalności gospodarczej (w tym pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej (BGK)). 3. Liczba bezrobotnych, którym przyznano środki na utworzenie spółdzielni socjalnej. 4. Liczba bezrobotnych, którym przyznano środki na przystąpienie do spółdzielni socjalnej.	3. 0 4. 0
	Dostosowywanie kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy	Poszerzenie oferty szkoleniowej do potrzeb rynku pracy	1. Zapewnienie możliwości dostosowania kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy w ramach szkoleń zawodowych. 2. Liczba bezrobotnych, którym przyznano środki na sfinansowanie kosztów studiów podyplomowych. 3. Zapewnienie możliwości dostosowania kwalifikacji zawodowych do potrzeby rynku pracy w ramach kształcenia ustawicznego osób pracujących w ramach KFS	1. 10 2. 10 3. 329

Obszar – Edukacja

Cel strategiczny:

Dostosowanie bazy szkół ogólnodostępnych do potrzeb uczniów niepełnosprawnych.

Kierunki działań:

- a) wskazanie szkół, które zostaną dostosowane.

W 2021 r. przygotowana została dokumentacja projektowa budowy windy zewnętrznej w Zespole Szkół Ekonomiczno-Logistycznych w Inowrocławiu.

Cel strategiczny:

Zapewnienie wsparcia psychologicznego uczniom i ich rodzinom.

Kierunki działania:

- a) zatrudnienie psychologów w szkołach;
- b) zintensyfikowanie współpracy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej ze szkołami.

Od września 2021 r. zatrudniono psychologów w 3 szkołach, dla których organem prowadzącym jest Powiat Inowrocławski: w I Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Kasprowicza z Oddziałami Dwujęzycznymi w Inowrocławiu, II Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Konopnickiej w Inowrocławiu oraz III Liceum Ogólnokształcącym im. Królowej Jadwigi w Inowrocławiu.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Inowrocławiu wspierała szkoły poprzez udzielanie bezpośredniej pomocy psychologicznej uczniom i ich rodzicom. Z porad i konsultacji skorzystało 1039 osób. W roku szkolnym 2020/2021, przeprowadzono 505 godzin zajęć terapeutycznych dla 51 uczniów i 11 interwencji kryzysowych. Przeprowadzono 23 godziny warsztatów dla 128 uczestników:

- warsztaty z wykorzystaniem narzędzi TUS – uczniowie po zdalnym nauczaniu, II etap edukacyjny;
- wybór dalszej ścieżki kształcenia i określenia predyspozycji zawodowych;
- wspieranie dzieci przeżywających trudności po powrocie do szkoły (warsztaty dla rodziców);
- zwiększenie świadomości rodziców w zakresie problemów zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży wskutek izolacji społecznej (warsztaty dla rodziców).

W 1,5 godzinnym wykładzie dla rodziców „Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży wskutek izolacji spowodowanej pandemią” uczestniczyło 10 osób. Poradnia prowadziła również telefoniczny punkt konsultacyjny dla młodzieży i dzieci w związku z pandemią.

Cel strategiczny:

Zwiększenie liczby uczniów w technikach i szkołach branżowych.

Kierunki działań:

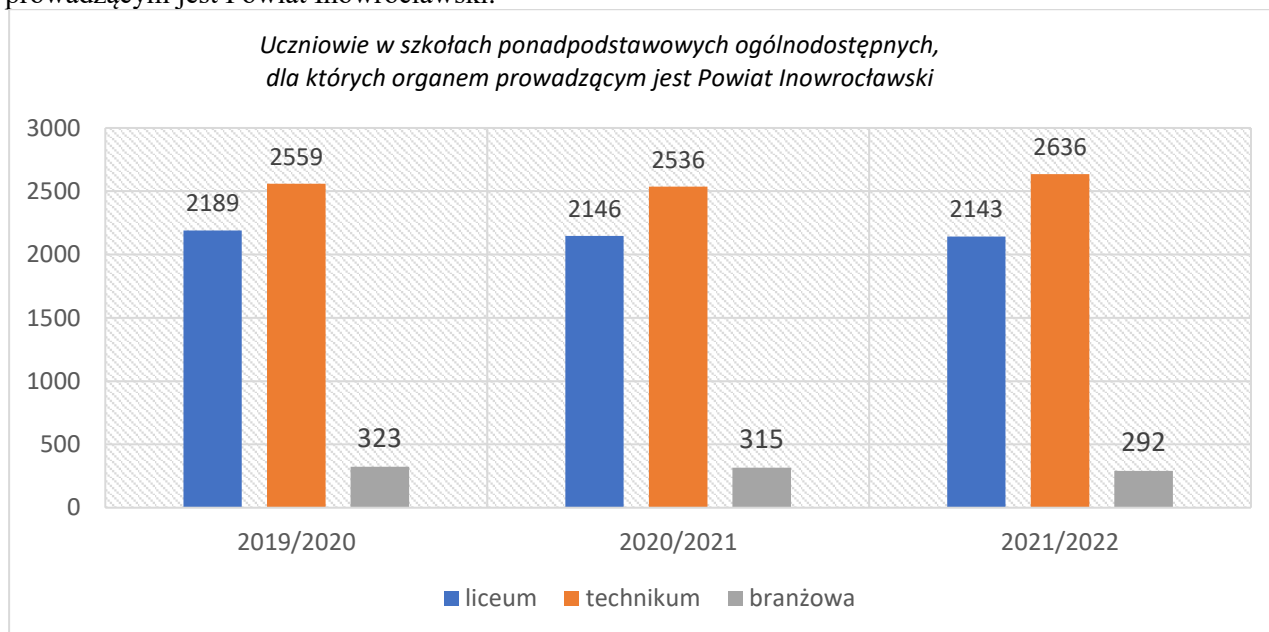
- a) promowanie kształcenia w technikach i szkołach branżowych;
- b) wyposażenie szkół kształcących w zawodach w nowoczesne wyposażenie oraz pomoce dydaktyczne;
- c) współpraca z pracodawcami w celu dostosowania oferty kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy.

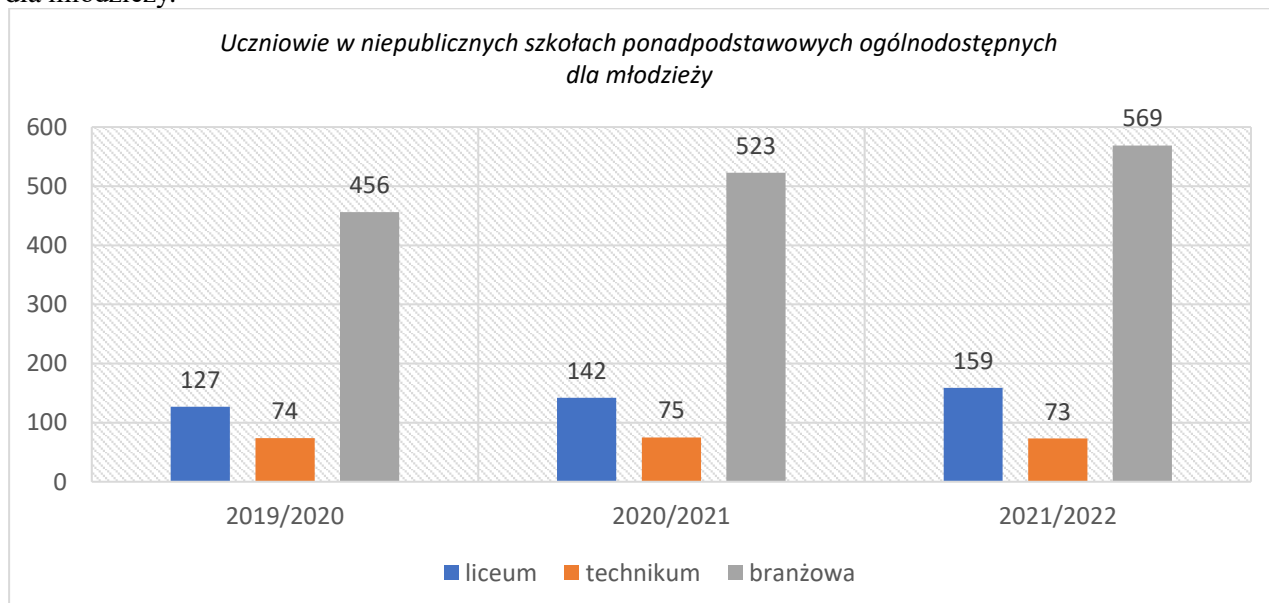

W roku 2021, w związku z pandemią, promocja kształcenia zawodowego odbywała się głównie w mediach społecznościowych szkół i Powiatu oraz na stronach internetowych. Została opracowana Gazetka Edukacyjna dla ósmoklasistów zawierająca ofertę kształcenia w szkołach ponadpodstawowych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Inowrocławski. Od września naukę w technikach podjęło 634 uczniów, co stanowi 50,52% przyjętych do szkół, dla których organem prowadzącym jest Powiat Inowrocławski, natomiast w branżowych szkołach I stopnia - 61 uczniów, czyli zaledwie 4,86%. Absolwenci szkół podstawowych decydujący się na kontynuację kształcenia w branżowych szkołach I stopnia, częściej wybierają kształcenie w szkołach niepublicznych, co obrazują poniższe wykresy.

Wykres nr 1. Uczniowie w szkołach ponadpodstawowych ogólnodostępnych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Inowrocławski.

Wykres nr 2. Uczniowie w niepublicznych szkołach ponadpodstawowych ogólnodostępnych dla młodzieży.

W celu dostosowania oferty kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy, szkoły i placówki współpracowały z pracodawcami na mocy podpisanych porozumień. W roku 2021 podpisane zostały również nowe porozumienia o współpracy. Zespół Szkół im. Kazimierza Wielkiego podpisał porozumienie z Ciech Cargo Sp. z o.o. w Inowrocławiu. Głównymi założeniami współpracy jest możliwość odbywania praktyk zawodowych przez uczniów w firmie, doskonalenie zawodowe nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz zaangażowanie pracodawcy w doposażanie pracowni szkolnych w pomoce dydaktyczne. Centrum Kształcenia Praktycznego w Inowrocławiu zawarło w dniu 1 marca 2021 porozumienie o współpracy z firmą Inofama S.A. dotyczące: doradztwa w zakresie unowocześniania procesu kształcenia oraz bazy dydaktycznej, wspomagania CKZ w obszarze możliwości zatrudniania przez nią kadry inżynierskiej, współpracy przy organizacji imprez mających na celu promocję szkolnictwa zawodowego, reprezentowanie organizacji pracodawców przy ubieganiu się przez CKZ o akredytację Kuratora Oświaty.

W szkołach i placówkach odbywały się również spotkania z pracodawcami. Z danych pozyskanych od dyrektorów szkół wynika, że łącznie odbyło się ok. 20 spotkań z pracodawcami. Celem tych spotkań było m.in. omówienie możliwości odbywania praktyk zawodowych przez uczniów, kształcenia zawodowego w szkołach zgodnie z realnymi potrzebami pracodawców oraz możliwości zatrudnienia absolwentów.

Obszar – zdrowie

Cel strategiczny:

Zintensyfikowanie działań w zakresie zdrowia publicznego.

Kierunki działań:

- a) udział w programach polityki zdrowotnej;
- b) realizacja zadań profilaktyki zdrowotnej przez organizacje pozarządowe.

W Powiecie Inowrocławskim realizowane były następujące programy:

- „Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród osób dorosłych w oparciu o szczepienia przeciwko pneumokokom w województwie kujawsko– pomorskim”. Zgodnie z umową Nr DZ-I.9011.1.041.34.2021 z dnia 30 marca 2021 r. zawartą pomiędzy Województwem Kujawsko - Pomorskim a Powiatem Inowrocławskim, Powiat Inowrocławski sfinansował 50 % wydatków związanych z wykonaniem szczepień przeciwko pneumokokom dla 20 osób powyżej 65 r.ż. należących do grupy ryzyka, będących w szczególności mieszkańcami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej: DPS w Inowrocławiu, DPS w Parchaniu oraz DPS w Warzynie. Kwota dotacji przeznaczona na ww. cel to 3 000,00 zł, a realizatorem przedmiotowej usługi był podmiot leczniczy: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „VITA” s.c. A.W. Klimaszewscy, D.J. Lesikowscy, z siedzibą w Janikowie, ul. Klonowa 9.
- „Program zapobiegania upadkom dla seniorów w województwie kujawsko-pomorskim”.

Program realizowany był na podstawie umowy Nr DZ-I.9011.4.041.73.2021 z dnia 7 czerwca 2021 r. zawartej pomiędzy Województwem Kujawsko - Pomorskim a Powiatem Inowrocławskim. Zajęcia w ramach Programu prowadzone były przez dwóch certyfikowanych trenerów i adresowane były do osób po 60 roku życia. Łącznie do programu zakwalifikowało się po uprzednio przeprowadzonych badaniach, 37 seniorów zamieszkujących na terenie powiatu. Ćwiczenia odbywały się w trzech grupach 11-14 osobowych, 3 razy w tygodniu w godzinach popołudniowych, w okresie od 27.09.2021 r. do 22.12.2021 r. Realizacja zadania została dofinansowana z budżetu Powiatu łącznie kwotą ponad 19 tys. zł, w tym między innymi kwotę ok. 3 tys. zł przeznaczono na zakup sprzętu sportowego: zestawów hantli, kół do jogi z wypustkami roller pilates oraz grubych mat do ćwiczeń fitness joga pilates. Ponadto uczestnicy zajęć mieli zapewnioną opiekę pielęgniarską oraz ubezpieczenie.

- „Program profilaktyki czerniaka”. Powiat Inowrocławski po raz kolejny podjął zaproszenie skierowane przez Studenckie Koło Naukowe Onkoma przy Klinice Gastroenterologii Onkologicznej w Narodowym Instytucie Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie – Państwowego Instytutu Badawczego (SKN Onkoma) do realizacji Ogólnopolskiego programu profilaktyki czerniaka w edycji 2020/2021. Zajęcia w ramach programu były adresowane do uczniów szkół ponadpodstawowych oraz klas VII i VIII szkół podstawowych. Realizatorami programu w szkołach i placówkach, dla których organem prowadzącym jest Powiat Inowrocławski, byli nauczyciele biolodzy, pielęgniarki szkolne, pedagodzy szkolni lub wychowawcy klas w ramach godziny wychowawczej. Lekcje poświęcone czerniakowi prowadziło łącznie 27 nauczycieli. Program zrealizowany był w dwóch szkołach podstawowych oraz 19 szkołach ponadpodstawowych (z uwzględnieniem poszczególnych typów szkół). Łącznie zrealizowano 121 zajęć lekcyjnych, w których wzięło udział ogółem 1984 uczniów.

Cel strategiczny:

Działania leczniczo-rehabilitacyjne dla osób po COVID-19.

Kierunki działań:

a) wskazanie miejsc leczniczo-rehabilitacyjnych

Liczba miejsc jest nieograniczona z uwagi na zmianę uwarunkowań prawnych oraz wytyczne Narodowego Funduszu Zdrowia w tym zakresie (Kierunek działań: Wskazanie miejsc leczniczo-rehabilitacyjnych jest nieaktualny).

Cel strategiczny:

Utworzenie Centrum Zdrowia Psychicznego.

Kierunki działań:

a) przystąpienie do programu pilotażowego CZP lub pozyskanie środków zewnętrznych na budowę CZP;

b) uruchomienie punktów zgłoszeniowo-koordynujących.

Cel nie był realizowany w 2021 r.

Cel strategiczny:

Zapewnienie wykwalifikowanego średniego personelu medycznego.

Kierunki działań:

a) utworzenie nowego kierunku kształcenia.

Niepubliczna uczelnia wyższa, z siedzibą w Inowrocławiu rozpoczęła kształcenie na kierunku: pielęgniarstwo w roku bieżącym, natomiast w roku 2021 podejmowała działania zmierzające do jego uruchomienia.

Podsumowanie.

Należy stwierdzić, iż strategia zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w powiecie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej. Opracowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Inowrocławskiego na lata 2021-2027 pozwoliła na celowe, systematyczne i planowe dążenie do osiągnięcia wytyczonych celów strategicznych.

Z analizy powyższego materiału wynika, że działania podejmowane w ramach poszczególnych celów operacyjnych na terenie Powiatu Inowrocławskiego poprzez różne instytucje publiczne, pozarządowe przyczyniają się do zmniejszenia zjawisk wykluczenia społecznego i wzmocnienia rodzin, co sprzyja ograniczeniu zjawiska bezrobocia oraz wyrównaniu szans osób niepełnosprawnych, a przez to, do spełnienia misji strategii.

Spis tabel:

Tabela nr 1. Dane dotyczące typów Domów Pomocy Społecznej i liczby miejsc.....	7
Tabela nr 2. Działalność Zespołów Interdyscyplinarnych na terenie Powiatu Inowrocławskiego w 2021 r.....	15
Tabela nr 3. Wskaźniki realizacji celów i zadań.....	28

Spis wykresów:

Wykres nr 1. Uczniowie w szkołach ponadpodstawowych ogólnodostępnych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Inowrocławski.....	32
Wykres nr 2. Uczniowie w niepublicznych szkołach ponadpodstawowych ogólnodostępnych dla młodzieży.....	32

